

indrette sig i Leiren og gjøre sig bekendt med Forholdene der; paa den anden Side er det nødvendigt, at Mandstabet er hjemme i Garnisonen senest den 29de Dag for Afleveringsens Skyld, hvilket for Fodfolkets Vedkommende er af overordentlig stor Betydning, for at Alt kan afleveres af Mandstabet paa ordentlig Maade, og det er saa meget mere nødvendigt, at der er Tid dertil, som der ved denne Leilighed ofte er Spørgsmaal om forskjellige Erstatningskrav. Man kan, efter min Mening, saaledes ikke paaregne mindre end 6 Dage til Koncentration, Hjemsour og endelig Aflevering, og dette er endda et meget lavt Tal, det er kun for at komme den høitærede Minister indse saa nær som muligt, at jeg ikke gaar ud fra andre Tal. Men hvad er der tabt ved en Koncentration paa denne Maade? Ja, naar man i den Grad har Tid til loveis for, hvad der kan vindes ved Marcher, som den ærede Minister har, saa vil der intet være tabt; men jeg tillægger Marchen en ganske anden overordentlig Betydning ikke alene for Mandstabets Vedkommende, men i endnu højere Grad for Befalingsmændenes Vedkommende; thi saa vist som Lillidsforholdet mellem Officerer og Mandstab skabes under Kamper, saa vist er det ogsaa, at Hengivenhedsforholdet mellem Officerer og Mandstab knyttes bedst paa Marchen. Jeg tror indtil videre, at naar man saa saa mange smukke Exempler paa den velvillie, der knyttede Officerer og Mandstab til hinanden paa Dybbøl Bælle, skyltes dette ikke mindst den smukke Maade, hvorpaa Befalingsmænd og Mandstab vare blevne knyttede til hinanden under den tunge Retraite fra Dannevirke til Dybbøl. Nu kan naturligtvis Marchen indrettes paa mange Maader. Den høitærede Krigsminister synes at gaa ud fra, at saasnart Mandstabet er indfaldt, saa begynder man med at paalægge det lange Marcher, men Tropperne behøve jo ikke at traineres paa den Maade; man begynder med smaa Marcher og legger til efterhaanden, saaledes er man sædvanlig gaaet frem; Reglen er paa Hentouren til Leiren smaa Marcher og store, rummelige Rantönnements, hvor Tropperne kunne have det godt; men naar der marcheres tilbage, sætter man lange Marcher, thi saa kan det forlanges af Tropperne, at de skulle kunne præstere dem. Men dertil vil jeg sige, at Officererne kunne aldrig faae for megen Dvælse i Marcher, thi der skal Officeren skåbe sig den Erfaring, som han skal bruge i Tiden, naar han bliver sat til en højere Kommando enten som Bataillonschef eller ved Stabene. Er han ikke selv gaaet paa sin Fod i Geleddet og lært, hvad han kan byde Folkene, saa at de med fuldstændig Bevarelse af deres Kræfter kunne naae Maalet, saa lærer han det aldrig, og glemmer han, hvad han har lært, og sætter for lange Marcher, saa gaa Tropperne tilgunde. Efter de Oplysninger, som den høitærede Minister har givet, er man nu

berettiget til at beregne 8 Dage til den større Dvæse. Regner jeg 6 Dage til Koncentration, Senbånetransport og Aflevering — hvilket kun er en Dag mere, end den høitærede Minister beregner — faae vi altsaa i Alt 14 Dage. Dertil kommer 3 Svådage, tilsammen 17, og 3 Dage til Skydning, altsaa ialt 20 Dage. Ja, jeg veed ikke, om der skal skydes i Leiren, hvis ikke, vil det være et nyt Experiment, og jeg beder da undskyldt, at jeg meddager dette Moment, idet jeg er gaaet ud fra, at Reglementerne skulle følges. Låger jeg altsaa de 3 Dage med, saae vi $8 + 6 + 3 + 3$ eller ialt 20 Dage, saa at der altsaa bliver 10 Dage tilbage i Leiren til Kompagni-, Bataillons- og Brigadøvælfær — jeg holder mig stadig nærmest til Fodfolket. Flere Dage vil der i intet Tilfælde blive, og jeg er nærmest tilspielig til at tro, at der vil blive færre. Men lad os nu se paa et Moment, der ikke er uden Betydning, nemlig hvorledes de Afdelinger se ud, der komme til Leiren. Jeg turde maasse her indskjæde den Bemærkning, at naar den høitærede Minister i sin Sammenligning henviste til, hvad der havde været Dvælsedage i Leiren i forrige Aar, maatte jeg dog ønske, at der var tilføjet den Oplysning, at af Leirsamlingerne varede den ene 30 og den anden 35 Dage, altsaa ingen af 45 Dage; men jeg skal iøvrigt ikke komme ind paa Leirsamlingerne forrige Aar. Naar vi nu se hen til Bestaffenheden af Afdelingerne, saa sagde den høitærede Minister, at han fra højere Kommanderende i Leiren havde faaet forskellige Udtalelser, og det forekommer mig, at den ærede Minister særlig viste tilbage til 1872; men mellem 1872 og 1879 ligge 7 Aar, og i denne Mellemtid er Hæren gaaet tilbage i saadan Grad — det vil jeg sige det ærede Medlem for Veile Ants 2den Valgkreds (Berg), der afbyder mig — at det ikke vil være muligt i 15 Aar at oprette, hvad der er tabt. I 1872 vare Forholdene anderledes end nu. Dengang rykkede Afdelingerne ind i Leiren dog med nogenlunde fuldstændigt Befalingspersonale, men hvorledes er Tilstanden nu? Bataillonerne skulle efter Hærløven have 6 Premierlieutenanter og 5 Sekondlieutenanter, men det have de ikke. Bataillonerne mangle Premierlieutenanterne, og Sekondlieutenanter blive efterhaanden en saa stor Sjældenhed, at der er f. Ex. en Bataillon, som Alt i Alt med tjenstgjørende og hjemsendte Sekondlieutenanter har — 1; det er 20de Bataillon, for at der ikke skal være Tvivl om, hvortil jeg sigter. De Batailloner, der rykke ind i Leiren, ville i Reglen istedetfor de 11 Lieutenanter, de skulle have — og de skulle endog saa have flere — thi Hærløven siger, at Bataillonen skal have 11 Sekondlieutenanter, hvoraf 5 til Hjemstede og 6 hjemsendte, men da de hjemsendte, forsaavidt de høre til Mergangen, blive indfaldte under Leirtiden, kan en Bataillon have ialt 17 Lieutenanter